

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 78

Olsztyn, Wtorek 2 kwietnia 1946 r.

Rok II

Sluszne stanowisko Polski

Wykrycie w Niemczech w strefach okupacji brytyjskiej i amerykańskiej olbrzymiej, szeroko rozgłoszonej organizacji hitlerowskiej, na czele której stał następca von Schiracha, przywódca Hitlerjugend, aresztowany obecnie Axmann — stanowi także wymowny dowód słuszności stanowiska Polski, która wciąż przestrzegała przed lekkomyślnym i karygodnym dawaniem wiary w »prawę« pokonanych Niemiec, w ich rzekomo szczere pogodzenie się z losem zwyciężonych i odzeganie się od błędów przeszłości.

Serie niemieckich karabinów maszynowych, które odezwały się z ukrycia, podczas akcji, likwidującej organizację wilkołaków, powinny wstrząsnąć opinią publiczną tych narodów na Zachodzie, które były już blisko wkroczenia na tragiczną w skutkach drogę starych błędów, wynikających z zupełnej nieznajomości psychiki niemieckiej.

Powinny również wstrząsnąć sumieniem tych zachodnich polityków, którzy, jak np. p. Churchill, gotowi byli stawiać na odbarwioną rzekomo z hitlerystów kartę niemiecką w swoich egoistycznych rozgrywkach, spoza których aż nadto wyraźnie widać polski interes międzynarodowego kapitalizmu.

Nie możemy się jednak ludzić, że dokonanie zwrotu w stanowisku pewnych sfer na zachodzie jest pewne, że ostatnie wypadki w Niemczech stanowią dla nich dostateczną wymowę.

Tym większą przeto wartość posiada dla nas jednakże stanowisko całego narodu polskiego, nasza nieślabnąca czujność i wola dopilnowania, aby bestia niemiecka nigdy już więcej nie podniosła głowy, chociażby łeb swój przystaniała najbardziej pokojowo wyglądającym kapelusikiem. Bo my wiemy, jakie myśli kotują się nadal pod czaszką bestii niemieckiej.

I tym większą wartość posiada dla nas świadomość, że po raz pierwszy w historii nie jesteśmy samotni w obliczu niebezpieczeństwa niemieckiego, że za nami stoi i czuwa potężna przyjaźń i sojusz całej Słowiańszczyzny, zjednoczonej do wspólnej obrony.

Wł. M.

Marszałek Tito o przyjaźni słowiańskiej

Alianci nie przeciwdziałają akcji faszystów włoskich

Belgrad, 2.4. (PAP). Wczoraj marszałek Tito wygłosił dłuższe przemówienie w Sucewicy z okazji ratyfikowania polsko-jugosłowiańskiej umowy o przyjaźni i pomocy.

Marsz. Tito stwierdził, że jugosłowiańska polityka zagraniczna dąży do utrwalenia pokoju światowego, do pogłębienia przyjaźni i współpracy z narodami słowiańskimi.

Prowokacyjne obchody w Hiszpanii

Faszyzm hiszpański tanczy na wulkanie

London, 2.4. (PAP). — W 7-mą rocznicę wkroczenia gen. Franco do Madrytu w całej Hiszpanii odbyły się uroczystości dnia »zwycięstwa«, połączone z wielkimi paradami wojskowymi.

W Madrycie odbyła się defilada 18,000 wojska przy udziale gen. Franco, który przybył w samochodzie, otoczony swoją przyboczną gwardią jeźdźców marokańskich. Organizacje młodzieżowe witały maszerujące oddziały faszystowskim podniesieniem rąk.

London, 2.4. (obsł. wł.). Jak donoszą z Madrytu, na czele wojsk

kroczył m. in. dowódca „błękitnej“ dywizji hiszpańskiej, która brała udział w walkach na froncie wschodnim po stronie niemieckiej.

Moskwa, 2.4. (PAP). W Hiszpanii przebywa dotąd pod ochroną faszystowskiego rządu parę tysięcy niemieckich przestępców wojennych, którzy posiadają pełną swobodę ruchu.

M. inn. przebywa w Hiszpanii znany szpieg niemiecki Karol Albrecht.

W Hiszpanii stale zwiększa się ilość podziemnych wydawnictw antyfaszystowskich, szeroko kolportowanych w społeczeństwie.

London, 2.4. (PAP). W odpowie-

dzi na parady »zwycięstwa« w różnych punktach Hiszpanii wybuchły antyfaszystowskie demonstracje. Policja i żandarmeria interweniowała w licznych wypadkach.

Lord Vansittart przestrzega

London, 2.4. (PAP). Brytyjski delegat do spraw aprowizacji Niemiec lord Vansittart oświadczył, iż przestrzega opinię świata przed dawaniem wiary niemieckim skargom na rzekomo ciężką sytuację żywnościową w Niemczech.

Vansittart uważa, że sytuacja ta jest zupełnie zadawalająca, a skargi są dyktowane przez złą propagandę niemiecką.

Delegat brytyjski przestrzega przed powtórzeniem błędów aliantów po pierwszej wojnie światowej.

Rosjanie opuszczają Tabris

Teheran, 2.4. (PAP). Wojska radzieckie przygotowują się do opuszczenia miasta i prowincji Tabris. Władza przekazywana jest miejscowej żandarmerii. Łączność pocztowa i telegraficzna pomiędzy Tabrisem i Teheranem została nawiązana.

Konferencja żywnościowa w Londynie

London, 2.4. (obsł. wł.). Jutro rozpoczynają się tu obrady Międzynarodowej Konferencji Żywnościowej na której reprezentowane są St. Zjednoczone, oraz 18 państw europejskich. Polskę reprezentuje min. Apr. i Handlu, ob. Sztachelski.

Na konferencji przemawiać ma min. Bevin.

Referendum rozwieje nadzieje reakcji

Przemówienie Premiera na Radzie Naczelnej P. P. S.

Warszawa, 2.4. (PAP). Wczoraj obradowała Rada Naczelna PPS. Dłuższe przemówienie wygłosił przewodniczący CKW PPS, Premier Osóbka-Morawski.

Premier zobrazował sytuację polityczną, która wytworzyła się w kraju po zerwaniu przez PSL rozmów w

sprawie jednolitego bloku wyborczego stronnictw demokratycznych.

Polska nie dopuści, aby obcy rząd decydował o naszych sprawach wewnętrznych.

Mówiąc o naszej polityce zagranicznej premier stwierdził, że przyjaźń Związku Radzieckiego jest nam potrzebna zarówno dziś, jak i na przyszłość.

Omawiając sprawę referendum ludowego Premier oświadczył, że dokona ono ostatecznego przełomu w naszym narodzie i rozwieje płonne nadzieje reakcji. W referendum społeczeństwo będzie miało możność bezpośredniego wypowiedzenia się w najważniejszych zagadnieniach naszej obecnej rzeczywistości.

Lord Gord zmarł w Londynie

W Londynie zmarł lord Gord, wysoki komisarz brytyjski Palestyny i wybitny polityk angielski. (PAP)

Wybory w Grecji zbojkotowane

Trzecia część wyborców nie głosowała

Ateny, 2.4. (PAP). Prowizoryczne obliczenia wskazują, że w niedzielnych wyborach wzięło udział 67 proc. uprawnionych do głosowania.

Od głosowania powstrzymała się jedna trzecia wyborców, bojkotując w ten sposób wybory, mimo, że listy wyborcze były pofalszowane i znaczna liczba wyborców o znanych zapatrywaniach demokratycznych wogóle na nich nie figurowała.

Absolutną większość w wyborach uzyskał tak zw. zjednoczony blok narodowy, którego trzonem jest partia populistów.

Premier Solulis w wyniku wyborów złożył swoją dymisję na ręce regenta

arcybiskupa Damaskinosa. Mówi się, że misję utworzenia nowego rządu regent powierzy Kaldarisowi, przywódcy partii populistów.

W Atenach mówi się, że partia populistów, znana ze swych monarchistycznych tendencji, wypowie się za szybkim powrotem króla, ponieważ nie uważa się za związaną terminem 1948 r., kiedy miał się odbyć plebiscyt za lub przeciw monarchii.

London, 2.4. (obsł. wł.). Donoszą tu z Aten, że minister spraw wewnętrznych wstrzymał dalsze obliczanie głosów. Przyczyny tego zarządzenia nie są znane. Dotychczas obliczono dopiero około 50 proc. głosów.

W przedplacie na Pożyczkę Odbudowy Olsztyn na trzecim miejscu Wszyscy spełnimy swój obowiązek wobec kraju

Już w najbliższych dniach rozpocznie się subskrypcja Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, której cel i wagę gospodarczą określa sama nazwa tej pierwszej wielkiej operacji finansowej w odrodzonym państwie.

Bliższych danych, dotyczących przeprowadzenia Pożyczki, na terenie województwa olsztyńskiego udzielił nam wojew. delegat do spraw PPOK, ob. Józef Porycki.

Intencją Rządu — zaczął ob. J. Porycki — jest, aby główny ciężar tej pożyczki przełożyć na te warstwy społeczeństwa, które podczas okupacji i w okresie ostatniego roku wzbogaciły się, jako właściciele przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, warsztatów rzemieślniczych oraz w zawodach wolnych. Do tego dodać należy również tych wszystkich, którzy osiągnęli poważne korzyści materialne w drodze nieuchwytnych a dorywczych interesów i transakcji.

W nadchodzącym sezonie budowlanym Rząd musi zdobyć wielkie kredyty na odbudowę. Na czoło tych zamierzeń wybija się odbudowa stolicy, portów i komunikacji.

W tych warunkach należy dołożyć wszelkich starań, aby normy, przewidziane dla wymienionych warstw zostały w pełni osiągnięte tak, aby nikt z tych finansowo uprzywilejowanych nie uchylił się od spełnienia obowiązku i to w odpowiednim stosunku do swoich możliwości. Nie

wątpię, że Komitety Domowe Pożyczki dopomogą nam do wyszukania i pociągnięcia do subskrypcji tych wszystkich, którzy zechcą się od niej uchylić.

Teoretycznie istnieją trzy możliwości uzyskania większych środków pieniężnych na cele odbudowy, mianowicie: nadwyżki budżetowe, kredyty zagraniczne i pożyczka wewnętrzna. W obecnych warunkach z tych trzech możliwości da się zrealizować tylko ta trzecia.

Jesteśmy pozostawieni własnym siłom. W obliczu olbrzymich potrzeb i zrozumiałych dla każdego konieczności państwowych, obowiązkiem nas wszystkich jest przyczynienie się do powodzenia pożyczki. Każdy obywatel powinien widzieć w niej nie tylko interes publiczny, lecz i swój własny, gdyż to, co złoży na odbudowę — powiększy nasz dochód społeczny, a przez to samo wróci do naszych kieszeni — znacznie pomnożone.

Jeśli chodzi o organizację komitetów obywatelskich — ciągnął dalej ob. Porycki — to trzeba zaznaczyć, że niektóre powiaty samorzutnie wyprzedziły Olsztyn, organizując u siebie Pow. Komitety Pożyczki. Organizacje terenowe Komitetów obejmą również gminy.

Według wytycznych Min. Skarbu najwyższą władzą w akcji przeprowa-

dzenia pożyczki w województwie jest wojewoda ob. dr. Z. Robel oraz dyrektor Izby Skarbowej ob. mgr. M. Sawicki. Do Komitetów wejdą przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych, związków zawodowych, Samopomocy Chłopskiej, instytucji charytatywnych i młodzieżowych. Ukonstytuowane w ten sposób komitety dokooptują przedstawicieli innych instytucji.

Przedpłata na pożyczkę odbywa się już obecnie. Przy sposobności wykupywania kart rejestracyjnych przedsiębiorstw handl. miejscowe władze skarbowe zdążyły zainkasować na 20 marca na terenie całego województwa 4.090.600 zł. Udział Olsztyna w tej kwocie wynosi przeszło 50 proc. Według urzędowych danych Min. Skarbu woj. olsztyńskie zajęło w przedplacie zaszczytne trzecie miejsce. Na pierwszym miejscu figuruje Poznań, za nim Wrocław, na czwartym — Katowice, dalej idą Bydgoszcz, Warszawa i t.d.

Nadchodzą meldunki, że niektórzy właściciele przedsiębiorstw, mimo wezwania do przedpłaty, dotąd tego nie uczynili, jakkolwiek ich stan materialny pozwala im na wydatny udział w pożyczce. Z drugiej jednak strony możemy zanotować bardzo dodatni objaw wydatnego i licznego udziału w subskrypcji ludzi pracy, którzy wpłacają dość znaczne w stosunku do swoich możliwości finansowych kwoty.

Nie wiadomo jeszcze, jak technicznie spełnią obowiązek subskrypcji niektóre instytucje o charakterze gospodarczym i czy wezmą przy tym pod uwagę interesy naszego województwa. (El)

Zjazd Stronnictwa Pracy obradował w Krakowie

W niedzielę odbył się w Krakowie pierwszy wojewódzki zjazd Stronn. Pracy, w którym wziął udział prezes Stronnictwa Popiel.

Zjazd został powitany przez przedstawicieli PPR, Stron. Dem., S. L. oraz Centr. Rom. Zw. Zaw. CKW PPS nadesłał na zjazd depeşe popitalną.

Prezes Popiel wygłosił dłuższe przemówienie, w którym omówił ewolucję ideologiczną stronnictwa,

Nowe rządy w Belgii i Bułgarii

Nowy rząd w Belgii premiera Van Ackera został zaprzysiężony przez regenta. Premier wygłosił we środę przed parlamentem mowę programową.

W Bułgarii premier Georgiew utworzył nowy rząd z przedstawicielami frontu ojczyźnianego. (PAP)

Laska marszałkowska Goeringa

Laska marszałkowska Goeringa, wysadzana bogato brylantami i stanowiąca klejnot ogromnej wartości, została przekazana misji amerykańskiej.

Klejnot ten, który Goering otrzymał od Hitlera po zwycięstwie nad Francją, będzie umieszczony w amerykańskiej akademii wojskowej.

Wybory w Japonii

Komisja Kontrolna dla Japonii na wniosek gen. Mac Artura odrzuciła prośbę rządu japońskiego o odroczenie terminu wyborów. Wybory odbędą się w kwietniu. (PAP)

która doprowadziła do pozytywnego ustosunkowania się do demokratycznych czynników krajowych i do wspólnego dzieła odbudowy Polski.

Mówiąc o emigracji londyńskiej prezes Popiel scharakteryzował jej wewnętrzna słabość, która doprowadziła do śmierci gen. Sikorskiego do uchwycenia steru przez grupę przedwojennej sanacji.

Podczas wojny — powiedział prezes Popiel — można było wszędzie pracować dla Polski. Podczas pokoju dla Polski można pracować tylko w kraju.

Na zakończenie prezes Popiel oświadczył, że Str. Pracy ustosunkowuje się pozytywnie do nowej rzeczywistości polskiej i do przeprowadzonych reform społecznych i gospodarczych. (PAP)

Zjazd Ligi Morskiej

W Warszawie odbyły się dwudniowe obrady zjazdu przedstawicieli wszystkich okręgów Ligi Morskiej.

Ustalono program święta morza, które przypada w czerwcu, oraz zdecydowano zwołać ogólnopolski walny zjazd Ligi w październiku. (PAP)

Warszawa odbudowuje się

Warszawa wkrótce posiadzie nowy teatr i nowe kino, które mieścić się będą w odbudowującym się gmachu w Al. 3 Maja, nawprost Muzeum Narodowego.

Otwarcie teatru i kina uustąpi za 3 miesiące. Uważa się to za wielkie osiągnięcie BOS-u, który roboty prowadzi z wielką energią. (PAP)

200 tys. Polaków z Litwy

zarejestrowało się na powrót do kraju

W Wilnie odbyła się konferencja działaczy Związku Patriotów Polskich Republiki Litewskiej.

Jak wynika z danych przytoczonych przez zastępcę głównego pełnomocnika dla spraw repatriacji, prof. Abramowicza, ogółem z Republiki Litewskiej wyjechało do Polski, około 80.000 Polaków.

Sprawcy napadu na nadleśnictwo skazani przez Sad Dorazny

Na terenie Grajewa grasowała od dłuższego czasu banda uzbrojonych rabusiów. W grudniu ub. roku Milicja Obywatelska zatrzymała dwóch z tej bandy: Hieronima Klekotka, lat 22 i Ryszarda Skibniewskiego, lat 21, którzy jednak już w styczniu zdołali zbiec z aresztu i przenieść się do Elku.

W dwa dni po ucieczce z więzienia, bandyci okradli w Elku sklep oraz przywłaszczyli sobie konia z wozem i uprzężą. Tą skradzioną furmanką udali się w dniu 24 stycznia br. wraz z dwoma innymi przestępcami do osady Tama w pow. szluczyńskim, gdzie dokonali zbrojnego napadu rabunkowego na nadleśnictwo.

Po wtargnięciu i sterroryzowaniu domowników, splądrowali mieszkanie i kancelarię służbową, rabując odzież

Przegląd prasy

Ofensywa mas pracujących

Plenarne posiedzenie KCZZL było jeszcze jednym dowodem więcej, że polski świat pracy bierze odpowiedzialność za losy kraju w swoje ręce.

»Głos Ludu« pisze o nowej ofensywie mas pracujących na pozycje rodzimej reakcji:

»Wielka powaga i wielka świadomość swoich zadań cechowała obrady. Zarówno wystąpienia wszystkich mówców, jak i uchwały plenum świadczą o rzeczowej ocenie położenia i wynikających stąd środków poprawy bytu mas pracujących.

Wszyscy zdawali sobie sprawę, że jedynie dotychczasowa antyinflacyjna gospodarcza polityka rządu, opierająca się na ofiarności mas, może odbudować kraj.

Uchwały plenum stawiają sprawę po męsku i otwarcie. Z jednej strony drogą najbardziej drakońskich metod zatrzymać dalszą zwyżkę cen, z drugiej strony przez wypompowanie środków obiegowych z warstw spekulacyjno-kupieckich i przez redukcję aparatu administracyjnego podwyższyć płace najniższ zarabiającym w ten sposób, żeby wyrównać ostatnią zwyżkę cen i stworzyć bazę dla określonego minimum egzystencji.

Masy pracujące, które wyniosły na swoich barkach nasz kraj z odmetu ruin i zniszczenia są pełne świadomości, że Państwo Polskie jest ich państwem, że rząd jest ich rządem i że odpowiedzialność za losy kraju za ich własną przyszłość spoczywa wyłącznie w ich twardej, spracowanej dłoniach.

Twórczego pochodzenia mas pracujących nikt już zatrzymać ani cofnąć nie zdoła.

W chwili obecnej zarejestrowanych na wyjazd do Polski jest jeszcze ponad 200.000 osób. W ciągu marca wyruszyło z Wilna 5 pociągów do Polski, a z całej Republiki Litewskiej 28 transportów. Razem wyjechało 33 transportami około 26 000 Polaków. Ludność wiejska wywiozła z sobą bydło i ruchomości.

Po dokonaniu kradzieży, bandyci zbiegli na teren powiatu Elk, gdzie podawali się za funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa.

W wyniku zarządzonej obławy, zostali ujęci w dniu 1 lutego i oddani pod sąd dorazny w Elku, który skazał obu na karę po 15 lat więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich na lat 10.

Władze prokuratorskie poszukują 2 dalszych sprawców napadu, znanych z nazwisk i imion.

D Z I E Ń
OLSZTYNAPoza drzwiami olsztyńskiego Sezamu

Jak pracuje Woj. Wydział Aprowizacji i Handlu

Repatrianci Jada

Przybył do Olsztyna transport repatriantów z Gudogaj—Porzecza (Biał. SRR) w składzie 66 wagonów. Przyjechało 659 osób, przywożąc 111 koni, 239 krów, 231 świni, 204 owce. Transport został skierowany do Braniewa.

Przybył również transport z Rudziszek (Nr. Nr. 8 i 9) w składzie 65 wagonów. Przyjechało 455 osób przywożąc żywy inwentarz: 76 koni, 132 krowy, 103 świni i 91 owce i kury. Repatriantów skierowano do Pasłęku.

Posiedzenie

Woj. Kom. PPOK

We czwartek, 4 b. m., o godz. 12 odbędzie się w lokalu Maz. W.R.N. przy ul. Artyleryjskiej 1 posiedzenie Woj. Komitetu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Budowa

trzech szalefów

W najbliższych dniach władze miejskie przystępują do budowy szaletu betonowego, ogrzewanego w zimie, przy ul. 1 Maja naprzeciwko teatru.

Pozatym odnowiony zostanie częściowo zniszczony i rozszabrowany szalec publiczny w pobliżu Starej Bramy oraz szalec przy końcu ul. 1 Maja w pobliżu garaży miejskich.

Na biedne dzieci

Pocztowy Komitet opieki nad dziećmi przy Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Olsztynie przekazał za naszym pośrednictwem kwotę 6.046 zł. na fundusz szkolny im. K. Kotowskiego dla biednych dzieci okręgu Mazurskiego.

Nie niszczyć altanek

Na terenach ogródków działkowych w Olsztynie, nieznanymi sprawcami niszczą i rozbierają na opał altanki. Ponieważ, w najbliższych dniach, T-wo Ogródków Działkowych i działkowcy przystąpią do uporządkowania terenu swojej pracy — apelujemy do mieszkańców Olsztyna, by nie niszczyli urządzeń, które na szczęście przetrwały wojnę. (per)

Wieczór piosenki

Jutro w ramach środy muzycznej Tow. Muz. (Nowowiejskiego 10) wystąpi Jerzy Adameczewski. W programie arie operowe i pieśni. Peczętek koncertu o godz. 19.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19 komedia muzyczna pt. „Moja siostra i ja“.

Nowe władze Zw. Zaw. P. P. w Luczanach

W Luczanach odbyło się walne zebranie członków Zw. Zaw. Prac. Państwowych z udziałem zastępcy prezesa okr. zarządu tego Związku ob. Br. Cmeli. Tematem obrad było sprawozdanie ustępującego Zarządu i wybór nowego.

Prezesem obrany został ob. Storczyński. Dotychczasowy prezes inż. Bosiacki nie został wybrany, ponieważ przestał być pracownikiem państwowym.

Nigdzie bodaj zagadnienie aprowizacji nie posiada tak decydującego znaczenia, jak w woj. olsztyńskim. Skazani bowiem jesteśmy narazie na dowóz żywności z zewnątrz, wobec znikomych na naszym terenie plonów zeszłorocznych, oraz bardzo szczupłego inwentarza żywego.

Dlatego też ośrodkiem wyjątkowego zainteresowania społeczeństwa jest Woj. Wydział Aprowizacji i Handlu — instytucja, która jest szafarzem żywności i tekstylii w ramach systemu przydziałów.

Sezame otworz się

Pukam więc do wrót tego Sezamu, o którym wszyscy marzymy i śnimy cudne wizje przydziałów. Pragnę obejrzeć ten Sezam od strony, że tak powiem — kulis.

Waleśam się po pokojach ciasnego biura przy ul. Pieniężnego. Uderza mnie wyjątkowo, jak na obecne czasy, rytm pracy. Urzędnicy naprawdę pracują, pogrążeni zaiste w całych stertach sprawozdań, wykazów, rozdzielników.

Panują tu niepodzielnie cyfry, ale jakoś inaczej pisane, niż w banku czy urzędzie skarbowym: nie zakrywają swoim cieniem człowieka, który raz po raz wyziera zpoza gęsto zapisanych papierów wraz ze wszystkimi swoimi brakami, troskami, biedą.

Telefon dzwoni bez przerwy

Docieram wreszcie do gabinetu naczelnika, ob. Bronisława Cmeli. Nie bez trudności zresztą. Przez gabinet ten przewijają się dziennie dziesiątki interesantów, urzędnicy wchodzą i wychodzą, sam szef zresztą czyni również częste «wypadki» i na biuro i na miasto.

— Ma pan szczęście — mówi mi sympatyczny młody urzędnik, kiedy po półgodzinnym oczekiwaniu zdołałem uchwycić właściwy moment, aby „wdrzeć się“ do gabinetu.

— Wywiad? Chętnie, redaktorze — mówi ob. Cmela.

Siadam. Uzbrojony w ołówek i papier rozpoczynam rozmowę, o ile rozmowa można nazwać pośpieszne

przerzucanie zdań w przerwach pomiędzy jednym dzwonkiem telefonu i drugim.

Wreszcie jednak — mimo natarczości telefonu, mimo dywersji ze strony urzędników Wydziału, mimo nawet wizyty służbowej jednego z dyrektorów departamentów w Min. Ziem Odzyskanych, zresztą częstego tu gościa — jakoś szczęśliwie zakończyłem wywiad.

Struktura Wydziału

Stosownie do swoich ogromnych i odpowiedzialnych zadań Woj. Wydział Aprowizacji i Handlu posiada poważnie rozbudowany aparat.

Centrala Wydziału w Olsztynie (106 pracowników) posiada 10 oddziałów, których odpowiednikami w powiatach i w miastach wydzielonych są referaty Apr. i H. przy starostwach (ogółem jest ich 18). Personel Wydziału w terenie liczy 226 pracowników.

Wydziałowi podlegają również referaty świadczeń rzeczowych w powiatach, liczące łącznie 130 pracowników.

Zakres działania

Wydział planuje ogólne wyżywienie ludności pracującej województwa na podstawie posiadanych danych statystycznych zaludnienia w zestawieniu z ogólnopństwowymi normami i możliwościami aprowizacyjnymi.

Na naszym terenie mieszkańcy, objęci zaopatrzeniem przydziałowym, stanowią wyjątkowo znaczny procent ludności, co poważnie komplikuje pracę Wydziału.

Oprócz bowiem pracowników państwowych, samorządowych, spółdzielczych, przemysłowych i innych, oprócz rzemieślników, pracujących po cenach reglamentowanych, systemem zaopatrzenia objęci są również

wszyscy rolnicy, którzy przybyli tu już po żniwach, oraz Mazurzy i Warmiacy.

Ogółem z zaopatrzenia Aprowizacji korzysta blisko połowa ludności — około 150.000 ludzi, w tym 70.000 Mazurów i Warmiaków.

Zaopatrzenie

Mazurów i Warmiaków

Wielkim osiągnięciem Wydziału Apr. i H., jak zresztą całej naszej akcji repolonizacyjnej, było objęcie systemem aprowizacyjnym całej ludności tubylczej, Warmiaków i Mazurów, których położenie materialne było już bliskie katastrofy.

Ministerstwo Ziem Odzyskanych, doceniając znaczenie zainicjowanej przez Wydział akcji, przyznało polskiej ludności tubylczej karty I kat., które otrzymuje głowa rodziny (mąż, żona lub w ich braku brat czy siostra). Pozostali członkowie rodziny otrzymują karty kat. I R.

Zarządzenie to obowiązuje już od ub. m. W większości gmin ludność tubylcza już otrzymała karty marcowe, w innych akcja jest w toku.

Karty wydają starostwa za pośrednictwem komitetów narodowościowych, których opinie są konieczne ze względu na to, że nie wszyscy jeszcze Mazurzy i Warmiacy posiadają dokumenty obywatelstwa polskiego.

Ziarno w snopkach

W okresie omłotów uzyskano z Min. Ziem Odzysk. zezwolenie na rozdanie zboża w snopkach ludności wiejskiej, zarówno tubylczej, jak i osiedleńcom, według normy 16 kg ziarna miesięcznie na każdego członka rodziny.

Nawiasem mówiąc — rozdawnictwo snopków uratowało znaczne ilości zboża przed zgniciem w stertach, co niestety b. często zdarzało się wobec trudności omłotowych aparatu państwowego i społecznego.

Oczywiście — ci wszyscy Warmiacy i Mazurzy, którzy otrzymali już ziarno w snopkach, nie będą korzystali z chleba przydziałowego. W kartkach ich są obcinane odpowiednie kupony.

Rozdawnictwo artykułów kartkowych na wsiach objął Zw. Gosp. «Społem» za pośrednictwem spółdzielni w terenie. Tam, gdzie nie ma takich placówek, za zorganizowanie rozdziału odpowiedzialni są wójtowie i sołtysi wraz ze specjalnie powołanymi komisjami.

A teraz — na co liczyć możemy? Co nam obiecuje nasz Sezam — Woj. Wydz. Aprowizacji i Handlu?

Odpowiedź na te pytania znajdują Czytelnicy w jednym z następnym numerów »Wiad. Maz.« (m)

Twoja gazeta to

„Wiadomości Mazurskie“

Czytaj je i popieraj

S.O.S. wieś wołająca o pomoc

Przy szosie Wartmebork—Jeziorany jest wieś warmiacka Kronowo (gm. Lamkowo). Wieś to wyjątkowo uboga, wyniszczona, ograbiona. Były już wypadki, że dzieci puchły z głodu. Ludność wsi — to przeważnie starcy, kobiety i dzieci. Mężczyźni w sile wieku dotąd nie wrócili.

Tragedią wsi ostatnio są ustawiczne, bezcelne napady nieznanymi rabusiów. W biały dzień rabusie ci zapędzają ludność do piwnic, szabując resztki mienia nieszczęśliwych Warmiaków i wymuszając od dzieci nierzadko formalnymi torturami wskazywanie nędznych „schowków“.

Ludność jest już bliska rozpacz. Opadają jej ręce, zniechęca się do pracy. Ludzi podtrzymuje na duchu jedynie szkoła, b. biedna, wyjątkowo biedna szkoła, która dzielnie boryka się z trudnościami materialnymi i fatalnym stanem bezpieczeństwa.

Wiemy, jak wiele energii i poświęcenia wkładają nasze władze bezpieczeństwa w walkę z przestępczością. Wiemy, jak walkę tę utrudnia

szczupłość kadr milicyjnych i trudności komunikacyjne. I wiemy, że mimo wszystko wypiki tej walki są coraz lepsze, coraz bardziej napawające otuchą na przyszłość.

Ale mimo wszystko apelujemy o roztoczenie szczególnej opieki nad wsią Kronowo, która jest ofiarą wyjątkowej zacieklności wszelkich elementów przestępczych. (m)

Opieszalosc wojta gminy Dywity

W związku z naszą notatką z dn. 27 ub. m. „Dlaczego Warmiacy pod Olsztynem nie otrzymują kart żywnościowych“, dowiadujemy się, że zostało wdrożone przez Woj. Wydział Apr. i H. dochodzenie karne przeciwko wójtowi gm. Dywity, ob. Bykowskiemu, które ujawniło jego opieszalność.

Warmiacy gminy Dywity otrzymują karty aprowizacyjne — niestety, z pewnym opóźnieniem.

A dzieci warmiackie tymczasem są głodne.

SLUCHANY RADIA
WARSZAWA I
na fali 395,8 mtr.

Środa, 3 bm. Godz. 5:57 sygnał czasu i pieśń, 6:05 muzyka lekka, 6:30 muzyka lekka, 6:45 dziennik, 7:10 gimnastyka poranna, 7:20 muzyka lekka z płyt, 7:50 muzyka lekka, 8:45 skrzynka p.zukiwania, 12:05 „na ziemiach odzyskanych“, 12:20 muzyka, 12:50 muzyka, 14:00 dziennik, 14:40 przerwa, 16:00 pogadanka dla dzieci, 16:40 audycja dla młodzieży, 17:10 muzyka, 17:55 audycja wojskowa, 18:10 reportaż dźwiękowy, 18:25 pogadanka sportowa, 18:30 „Nauka przy głosniku“, 19:00 muzyka, 19:30 dziennik, 20:00 muzyka, 20:45 słuchowisko, 21:00 audycja dla Polaków zagr., 21:30 skrzynka poszukiwania, 22:00 transmisja z Łodzi, 22:30 muzyka, 23:00 dziennik, 23:25 program na jutro, 23:55 skrzynka poszukiwania, 23:55 hymn

Sport i wychowanie fizyczne

Niedziela na boiskach i bieżniach

„Społem“ wygrywa eliminacje—Nieudany start piłkarzy

Niedzielne eliminacje lekkoatletyczne w hali olsztyńskiej przyniosły dalszą poprawę wyników naszych lekkoatletów. Fakt ten w obliczu zbliżających się występów w Gdańsku i Szczecinie pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Bezapelacyjnie zwycięstwo odnieśli zawodnicy „Społem“, którzy też stanowili będą trzon reprezentacji lekkoatletycznej. Trzeba podkreślić, że okres zimowy nie został przez „Społem“ zmarnowany i owoce poważnej zaprawy widoczne są już dzisiaj.

Wyniki w poszczególnych konkurencjach były następujące: 60 m Białowas-Abramski 7,7 przed Stankiewiczem, obaj z KS „Społem“, 400 m Mikołajczak 61 przed Stankiewiczem, kula Białowas-Abramski 11,79, skok wżwyż Szczerbicki i Troicki po 1,55, trójskok Troicki i Troicki 11,35 przed Białowas-Abramskim 11,07, skok o tyczce Szczerbicki 2,85, skok w dal Białowas-Abramski 5,78, drugi Szczerbicki 5,65.

Na uwagę zasługuje wynik Troickiego w trójskoku zaledwie o 3 cm gorszy od wyniku Damskiego z Gdańska, wicemistrza Polski.

Skład reprezentacji wyglądać będzie prawdopodobnie następująco: 100 m Ladnowski, Białowas (obaj „Społem“), 800 m i 1500 m Stankuć („Zryw“) i Bołtacz („Start“—Szczytno) sztafeta 4 × 100 Ladnowski, Stankiewicz, Szczerbicki, Białowas (mistrzowski zespół „Społem“), skok w dal Białowas i Szczerbicki, tyczka Szczerbicki i Białowas, trójskok Troicki i Białowas, kula i oszczep Białowas i Szczerbicki.

Skład ten nie ulegnie zapewne poważniejszym zmianom.

Siatkówka szkol

Rozegrany mecz siatkówki między drużynami Lic. Komunik. i Gimnazjum Męskiego przyniósł zasłużone zwycięstwo licealistom w stosunku 2:0 (15:4, 15:1).

Był to pierwszy występ uczniów-sportowców w Olsztynie. T. A.

„Społem“—„Warmiak“ 2:1 (1:0)

Pierwszy mecz piłkarski w sezonie zawiódł licznie zgromadzoną publiczność. Oba zespoły zaprezentowały niski poziom gry, przypominającej raczej beładną kopanie.

Na ile surowej i prymitywnej jedenastki MKS „Warmiak“ gracze „Społem“ wypadli blado i mimo zde-

Uwaga!

dnia 8 kwietnia br. rozpoczyna się Kurs klerowców samochodowych zapisy przyjmuje Sekretariat Okr. Urzędu Samochodowego Olsztyn, Plac Puławskiego 5. 413-1

cydowanej przewagi w polu nie potrafili uzyskać wysokocyfrowego zwycięstwa.

Milicjanci okazali się drużyną ambitną i twardą, muszą jednak wiele jeszcze pracować nad sobą.

Z obu zespołów najlepszy był Szydlik (Sp)—sędziował naogół słabo Brzeziński.

ZZK(Osford)—KKS(Olsztyn) 5:2

Gościnny występ kolejarzy w Ostródzie przyniósł zdecydowane zwycięstwo gospodarzom w stosunku 5:2.

Ostród zaimponował drużyną szybką, strzelną i ma duże szanse w nadchodzących rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo okręgu. Poziom gry wysoki. (g)

Zebrań piłkarzy

Jutro, we środę, o godz. 16, w świetlicy „Społem“, przy ul. Pienię-

Urząd Wojewódzki Mazurski
Wydział Aprowiz. i Handlu

OBWIESZCZENIE

Zarządza się wydawanie kart zaopatrzenia na miesiąc kwiecień br. oraz wymiennych „W“ na m-c maj br. jednocześnie (łącznie).

Terminy rozdziału kart zaopatrzenia na m-c kwiecień br.:

I. Wydawanie kart zaopatrzenia rzeczywistych poprzez instytucje, zakłady pracy, organizacje zawodowe oraz Miejskie Urzędy Obwodowe winno być ukończony do 10 kwietnia br.

II. Rejestracja kart zaopatrzenia rzeczywistych w sklepach rozdzielczych winna być ukończona do dnia 14 kwietnia br.

III. Potwierdzenie.

Na kartach „W“ należy potwierdzić: a) zameldowanie przez Biura Meldunkowe Zarządów Miejskich miast wydzielonych, Urzędów Gminnych, b) tytuł uprawniający do zaopatrzenia kartkowego.

Otrzymane karty wymienne służyć będą po potwierdzeniu do otrzymania kart rzeczywistych na m-c maj b. r.

Potwierdzenie kart „W“ na miesiąc maj b. r. winno być ukończony do dnia 30 kwietnia b. r.

Za każdą pobraną kartę zaopatrzenia, wymienną „W“ oraz rzeczywistą obowiązuje opłata po 1 zł. (łącznie 2 zł.), za każdą pobraną kartę dodatkową „D“ i „C“ obowiązuje opłata po 1 zł.

Potwierdzenie zameldowania na karcie „W“ następuje przez Urzędy Meldunkowe bezpłatnie.

Do podanych terminów należy się ściśle stosować.

Za Wojewodę Mazurskiego
Naczelnik Wydziału
(-) Cmela Bronisław

Olsztyn, dnia 1 kwietnia 1946 r. (431)

nego 18 (w podwórzu), odbędzie się walne zebranie klubów sportowych okręgu mazurskiego w celu zorganizowania OZPN.

Na zebranie kluby delegują po 3 upoważnionych przedstawicieli, jednocześnie kluby winny zgłosić kandydatów na kurs sędziów piłkarskich.

Dzieci powracają wagonami sypialnymi

Z Moskwy do Brześcia wyruszył drugi transport dzieci polskich i zespołu nauczycieli i wychowawców z polskiego domu dziecięcego w Skalsku pod Moskwą.

Wagony sypialne I klasy, w których jechała grupa polska, ozdobione były girlandami z gałązek świerkowych i chorągiewkami o barwach radzieckich i polskich.

OGŁOSZENIE PRZETARGU na dzierżawę jezior

Nadleśnictwo Państwowe w Ustroniu wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych Okręgu Mazurskiego, a mianowicie: 1) Lansk dawn. (Lanskersee) o pow. 1129,81 ha, 2) Ustrych o pow. 98,29 ha, 3) Jelgan (dawn. Gelghunen) o pow. 34,12 ha, 4) Galek o pow. 8,58 ha, 5) Oczo o pow. 5,87 ha.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem »Przetarg« na jezioro (nazwa jeziora) należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Ustronie (Neu Ramuck) pow. Olsztyn, gmina Butryny do dnia 18 kwietnia 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-ej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora, oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i podaje się im w zupełności.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odebrania jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania.

Warunki dzierżawy można przeglądać w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych pokój Nr. 41 w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od godz. 10—12, w Dyrekcji Lasów od godz. 10—12-ej. 432-2

Uwagi na czasie

Zaprzac krowy do pluga

Siewy wiosenne zadecydują o naszej aprowizacji. Zdajemy sobie tego sprawę. A więc wszystkie środki musimy zmobilizować do robót wiosennych w polu.

Brak nam siły pociągowej. A więc niech krowy nie próżnują—zaprzęgniemy je do pluga. Przecież w Czechach w normalnych nawet czasach rolnicy na drobnych gospodarstwach używali krow do robót w polu, używając konie za nadmierne obciążenie budżetu. Prawda, że krowy czeskie są dobrze odżywiane. Mogą też lekko pracować i dawać normalnie mleko.

Należy jednak przestrzedz, że 1 do 2 miesięcy przed ociepleniem należy przerwać pracę krow w polu. (m.p.)

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wojskową oraz inne dokumenty, nazwisko Kuciej Wincenty, urodz. 18. 4. 1911 r. w Czerwoncu pow. Reszel. 418

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU w Płońsku, oraz dowód osobisty wydany przez władze niemieckie w Płońsku, na nazwisko Skwarak Czesław urodz. 15. 7. 1919 r. w Zaborowie pow. Płońsk. 419

POSZUKUJE szofera wykwalifikowanego Miejski Wydział Zdrowia w Olsztynie. Zgłoszenia przyjmuje Miejski Wydział Zdrowia, w Zarządzie Miejskim pokój Nr. 41 parter. 420

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego Nr. 915, wydane przez Starostwo Grodzkie w Olsztynie, na nazwisko Kalińska Marta, urodz. 16. IV. 1897 r. w Warkalach pow. Olsztyn. 421

BUCHALTER-bilansista oczekuje propozycji pracy dorywczej lub stałej. „Wiadomości Mazurskie“ pod „425“. 422

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego na nazwisko Prystawek Marta urodz. 19. II. 1890 r., oraz Józef Olk urodz. 19. III. 1874 r. i Augusta Olk urodz. 17. VI. 1879 r. 423

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego na nazwisko Augustyna Galbasz urodz. 13. X. 1924 oraz Marta Galbasz zamieszkała w Gedajtach pow. Szostaków bark. 424

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego na nazwisko Asma Anna urodz. 23. IX. 1909 oraz Wróblewska Agnieszka urodz. 22. I. 1911 r. 425

ZNALEZIONO w Olsztynie dnia 1. IV. 1946 dowód osobisty wydany przez władze niemieckie w Pruszkowie 25. I. 1943 r. Nr. 713 na nazwisko Smogorzewski Mariusz urodz. 24. VIII. 1908 r. w Pruszkowie. Dowód jest do odebrania w Administracji „Wiadomości Mazurskie“ Barbary Nr. 1. 426

WSZYSTKIM, którzy wzięli udział w przeprowadzeniu na wieczne spoczywanie zwłok s. p. Antoniego Blumenberga, a szczególnie Koleżankom i Kolegom z Oddz. Rolniczego „Społem“ serdeczne Bóg Zapłać składają Zona i Córki. 427

MSZA SW. za spokój duszy Antoniego Blumenberga będzie odprawiona dnia 30 kwietnia o godz. 7-mej w kościele św. Józefa kuba. 428

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11—13. Administracja czynna w godz. 10—14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.